

DNA Miasta: Murale

POLITYKA MURALOWA

MURALE:

- pomagają w kreowaniu dobrych, żywotnych przestrzeni publicznej
- wspierają tworzenie lokalnych tożsamości poprzez wydobywanie mikrohistorii i niewidocznych narracji
- przyczyniają się do estetyzacji przestrzeni
- są narzędziem umożliwiającym wyjście sztuki do szerokiej publiczności
- są ważnym elementem procesów rewitalizacji przestrzeni miejskich
- są dobrym pretekstem do uruchamiania procesów partycypacji społecznej

MURALE / WYZWANIA

- słaba jakość artystyczna i techniczna murali
- brak poszanowania kontekstu miejsca
- komercjalizacja i nadprodukcja murali reklamowych
- nadużywanie koncepcji muralu jako narzędzia prowadzenia procesów rewitalizacji i partycypacji społecznej lub zapewnienia ochrony przed dewastacją

MURALE / WYZWANIA

- interakcja muralu z jego odbiorcami,
- muraloza, czyli nadprodukcja, nadużywanie i komercjalizacja murali
- koordynacja murali z planowaniem przestrzennym i ich integracja z architekturą
- trwałość i opieka nad istniejącymi muralami

CELE

uporządkowanie procedur związanych z podejmowaniem decyzji dotyczących tworzenia nowych i konserwacji istniejących murali

wprowadzenie ustandaryzowanych jakościowych, technicznych i administracyjnych kryteriów oceny

POLITYKA MURALOWA

stworzenie dobrego standardu tworzenia i konserwacji murali na terenie Krakowa.

DOBRY MURAL

nie tylko artystyczny, monumentalny charakter
i umiejscowienie na zewnętrznych ścianach budynków

związek z miejscem, w którym powstaje dany mural i jego
związek z konkretną wspólnotą, która jest jego współtwórcą
lub odbiorcą.

sposób nawiązywania relacji z kontekstem miejsca i działanie
muralu na rzecz konkretnej społeczności (uwzględniającej
również wymowę artystyczną, społeczną i polityczną muralu).

DOBRY MURAL

Odróżniamy mural artystyczny od murali, które są w istocie wielkoformatową reklamą

Tego typu murale nie podlegają procedurze opisanej w polityce muralowej, a decyzje w sprawie ich instalacji podejmuje się według zapisów tzw. uchwały krajobrazowej (ograniczenie powierzchni do 12 m^2).

WYZWANIA POLITYKI MURALOWEJ

Tworzenie nowych murali na obiektach/ścianach „publicznych” nie wiąże się obecnie z podpisywaniem żadnych umów definiujących kwestie techniczne czy np. trwałość danej pracy.

Brak procedury czy ogólnych standardów pracy z muralami powoduje również niewykorzystanie ich potencjału - np. jako czynnika wspierającego budowanie lokalnej społeczności lub budujących tożsamość danego miejsca

Brak jednolitej definicji murali. To przyczyna nieporozumień, która często uniemożliwia wypracowanie jednolitego standardu oceniania lub procedowania wniosków o możliwość stworzenia muralu.

DNA Miasta: Murale

ANKIETY WSPIERAJĄCE PROCES

Uruchomiliśmy dwie ankiety:

1) Skierowaną do twórców, badaczy i kuratorów murali (dalej nazywaną ART)

2) Skierowaną do urzędników (dalej nazywaną URZĄD)

Łączna liczba osób, które wypełniły ankietę 78
24 osoby wypełniły ankietę ART
54 osoby wypełniły ankietę URZĄD

Wśród osób wypełniających ankietę URZĄD

20 zajmuje się architekturą
8 zajmuje się kulturą i sztuką
6 zajmuje się zarządzaniem
5 zajmuje się promocją i marketingiem

Mieliśmy także wypowiedzi osób zajmujących się edukacją, polityką społeczną, partycypacją, rewitalizacją, współpracą z NGO, utrzymaniem terenów zielonych i ewidencją majątku.

Największy potencjał i najważniejsze zadanie murali

Według ART:

1) Wyjście sztuki do szerokiej publiczności (54%)
2) Wydobywanie mikrohistorii i niewidocznych narracji (46%)
3) Estytyzacja (42%)

Żadnych wskazań nie otrzymały:

1) towarzyszenie rocznicom, ważnym wydarzeniom, festiwalom etc.

Według URZĄD:

1) Place-making, czyli kreowanie dobrych, żywotnych przestrzeni publicznych (50%)
2) Estetyzacja (43%)
3) Wyjście sztuki do szerokiej publiczności (37%
4) Rewitalizacja/partycypacja (po 33%)

Główny cele polityki muralowej

Według ART:

1) Wprowadzenie kryteriów jakościowych przy ocenie prac (54%)
2) Poprawa jakości przestrzeni publicznej (50%)
3) Uporządkowanie procedur (46%)

Według URZĄD:

1) Poprawa jakości przestrzeni publicznej (65%)
2) Stworzenie narzędzia do zarządzania zbiorem istniejących i powstających murali (52%)
3) Uporządkowanie procedur (52 %)

Główne wyzwania związane ze współczesnym muralem

Według ART:

1) Powiązanie murali z planowaniem przestrzennym (75%)
2) Ograniczenie nadprodukcji i komercjalizacji prac (75%)
3) Wypracowanie sposobu selekcji i oceny prac (54%)

Według URZĄD:

1) Powiązanie murali z planowaniem przestrzennym (67%)
2) Ograniczenie nadprodukcji i komercjalizacji prac (40%)
3) Wypracowanie sposobu selekcji i oceny prac (54%)
4) Słaba interakcja z odbiorcami (17%)

PODSUMOWANIE | KIERUNKI DZIAŁAŃ NA PODSTAWIE ANKIETY

„Dobry mural” to taki, który:

ART

* Mural o uniwersalnej tematyce, którego ocena nie zmienia się z upływem czasu albo wraz ze zmianą partii przy władzy. Dlatego najlepsze są murale o tematyce przyrodniczej.

* Dobry mural tworzy przestrzeń, uwzględnia otoczenie, jest świadomie tworzoną dominantą przestrzenną. Można go poznać po pewnym czasie, gdy staje się punktem odmienia dla lokalnej społeczności.

* Nie ma takiej kategorii. Jest co najwyżej dobre działanie w przestrzeni miejskiej, niezależnie od formy jaką przyjmuje.

* Dobry mural niesie w sobie emocje i nie pozostawia obojętnym. Ożywia martwe zaułki i sprawia, że dostrzegamy nagle miejsca, które dotąd mijaliśmy obojętni.

* Wyselekcjonowane dzieło malarskie, wpisujące się w otoczenie, które powstało w procesie partycypacji społecznej, niesie przekaz, jest w dobrym stanie technicznym, powstało zgodnie z obowiązującymi procedurami i jest pod opieką jakiejś instytucji.

* Mural, który niesie jakiś przekaz lub powstał jako "obraz" - ma charakter głownie estetyczny lub jako "pomnik" upamiętnienia, miejsca. Powinien być dostosowany do architektury miejsca.

PODSUMOWANIE | KIERUNKI DZIAŁAŃ NA PODSTAWIE ANKIETY

„Dobry mural” to taki, który:

URZĄD

* Piękna elewacja, a jeśli już powstaje malowidło ścienne to powinno być realizowane poza przestrzenią będącą w ochronie konserwatorskiej i zabytkowej

* estetyczny, zwierający "mądry" dający do myślenia przekaz społeczny

* Mural, który niesie za sobą wartość artystyczną. Świetnie by było, gdyby promował ważne dla Miasta Krakowa wartości, a także miał walor edukacyjny. Powinni z nim identyfikować się mieszkańcy danej okolicy lub miasta.

* jest identyfikacją miejsca dla lokalnej społeczności dla turysty zawsze wart zobaczenia. może być związany z historią lub upamiętnia bieżące wydarzenia, upiększają często ponure bezbarwne miejsca, zmuszają przechodnia do zastanowienia.

* Mural niekomercyjny, wartościowy, wpływający na jakość przestrzeni publicznej, wpisany w miasto, nawiązujący do jego tradycji.

* taki, przy którym przechodząc się zatrzymam i odejdę z poczuciem zadowolenia (bo jest "ładny", porusza ważne tematy albo jest kreatywny/ błyskotliwy)

*Taki, który współgra z przestrzenią, nadaje jej charakteru i "jest pamiętany". Nie musi być zawsze bardzo widoczny, ważne żeby współgrał z otoczeniem i robił "Wow" na odbiorcy.

„Dobry mural” to taki, który:

1) Współgra z przestrzenią - uwzględnia jej kontekst, upiększa ją, nadaje jej nowy wymiar

2) Estetyczny lub o wysokiej jakości artystycznej

3) Ciekawy w treści, zmuszający do myślenia

ART

Murale na terenie Spółdzielni Mieszkaniowej "Na Kozłówce" w Krakowie

ART

mural Blu
„Ding Dong Dumb”
(„Never Follow”)

ART

mural Justyny Posiecz - Polkowskiej na tylnej fasadzie Galerii Krakowskiej

ART

Liberator na Zabłociu

URZĄD

Murale na terenie Spółdzielni Mieszkaniowej "Na Kozłówce" w Krakowie

URZĄD

Portret Kory, Warszawa

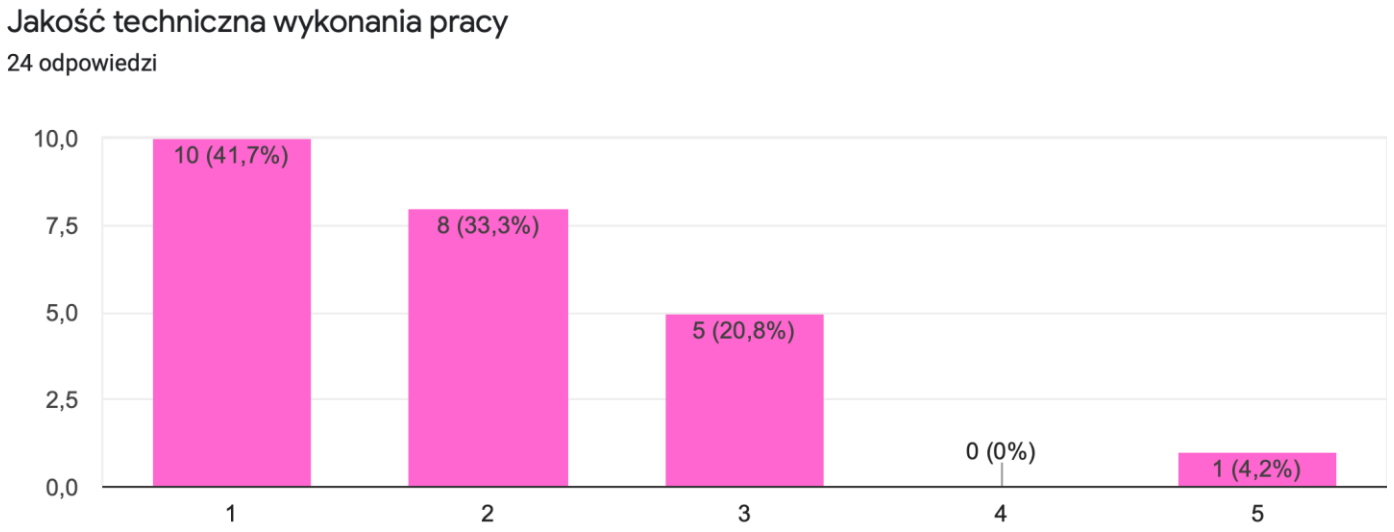
URZĄD

Obywatelski Kraków - mural na Rondzie Mogilskim

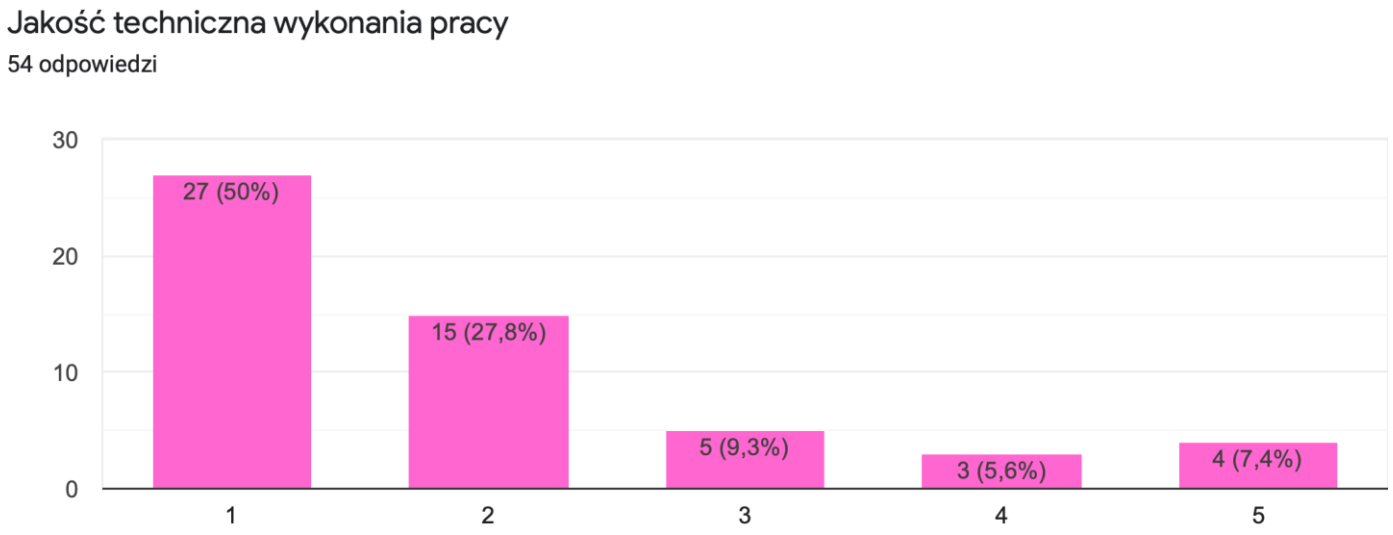
KRYTERIA OCENY MURALI / WAGI

1-bardzo istotne
2-nieistotne

ART

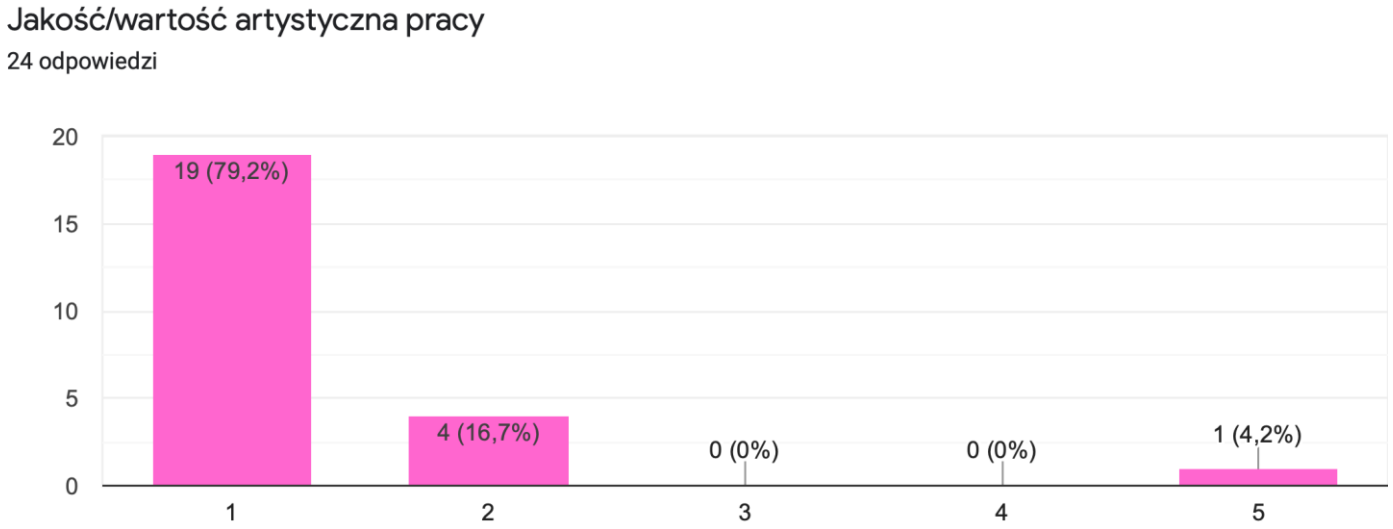
URZĄD

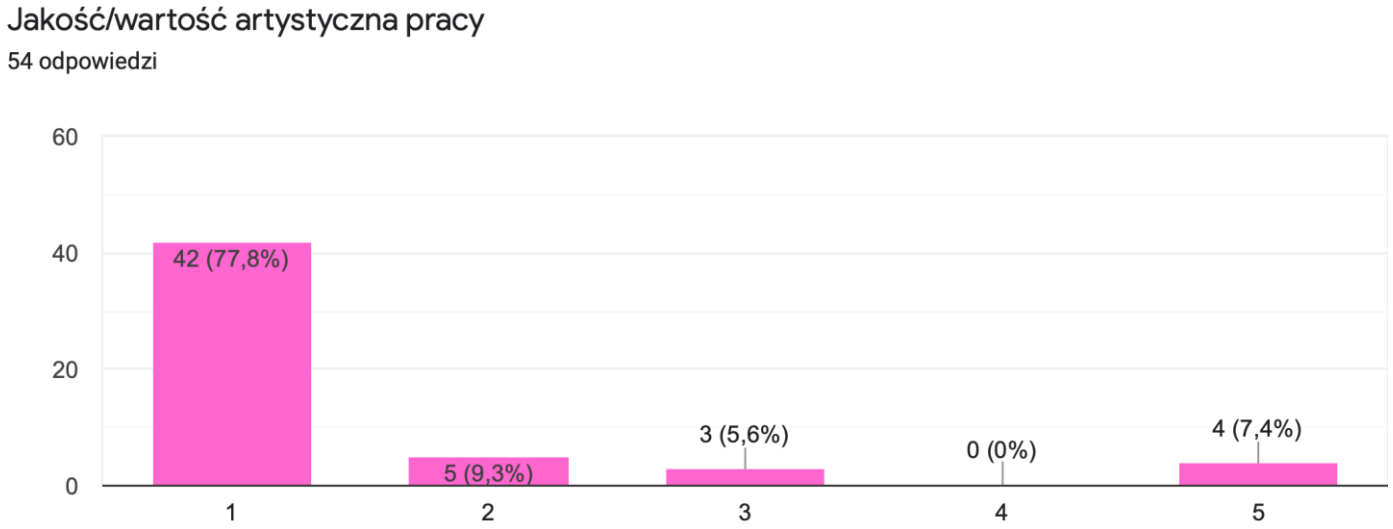
KRYTERIA OCENY MURALI / WAGI

1-bardzo istotne
2-nieistotne

ART

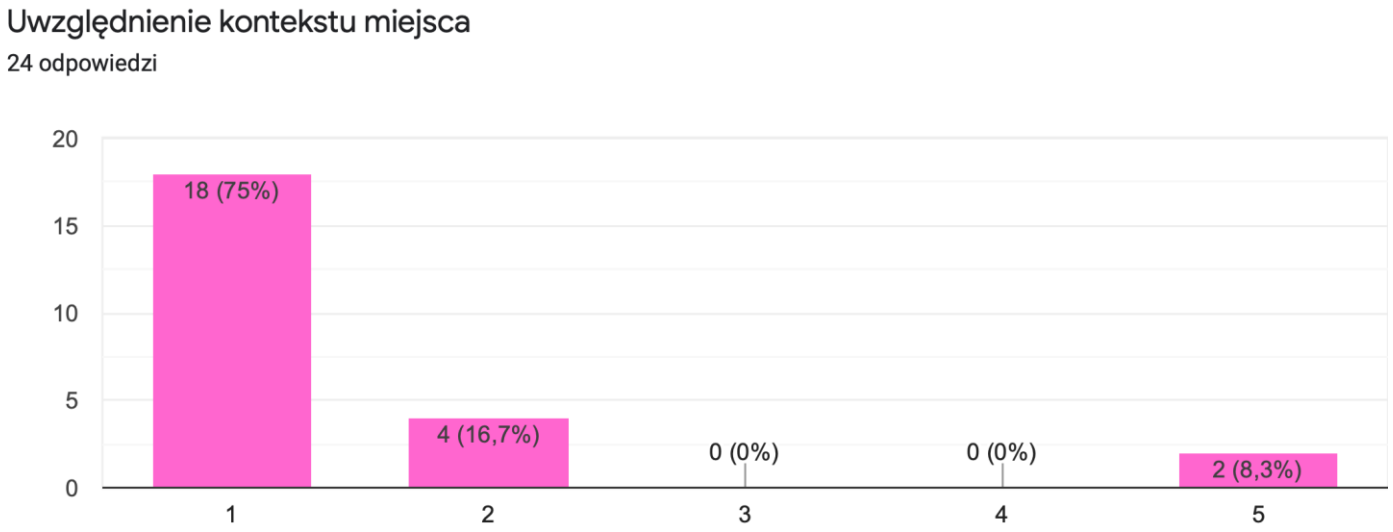
URZĄD

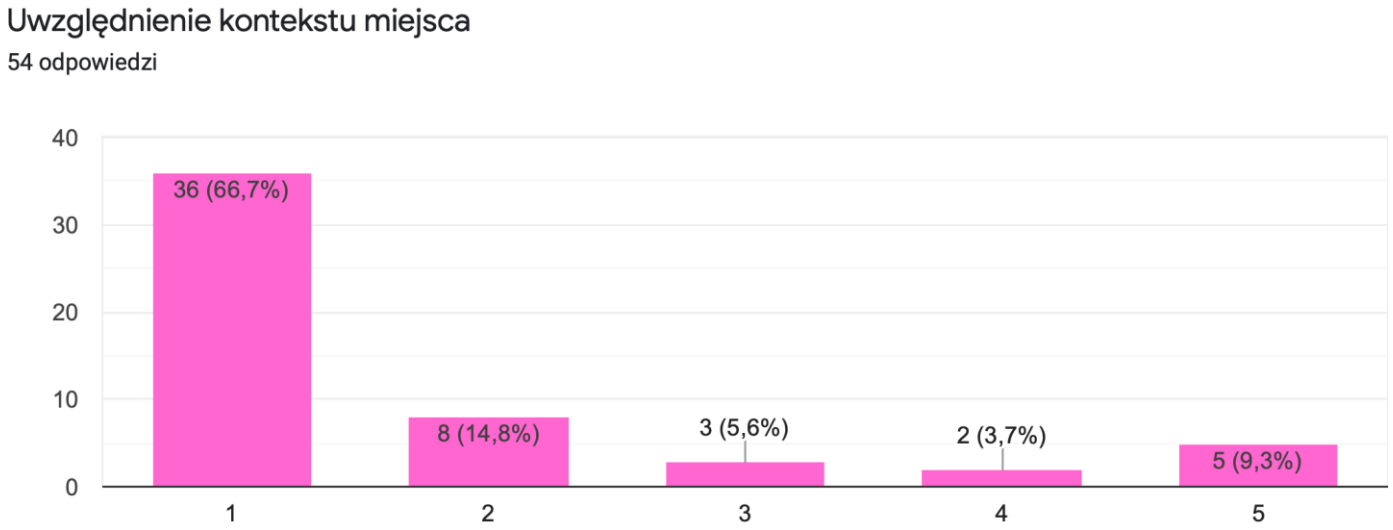
KRYTERIA OCENY MURALI / WAGI

1-bardzo istotne
2-nieistotne

ART

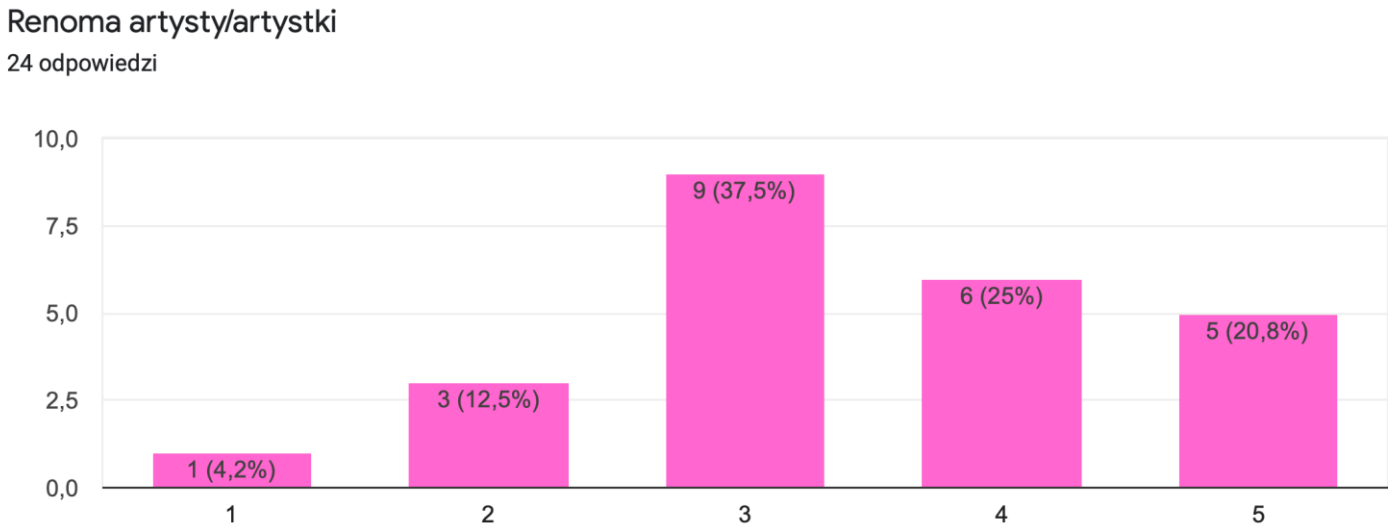
URZĄD

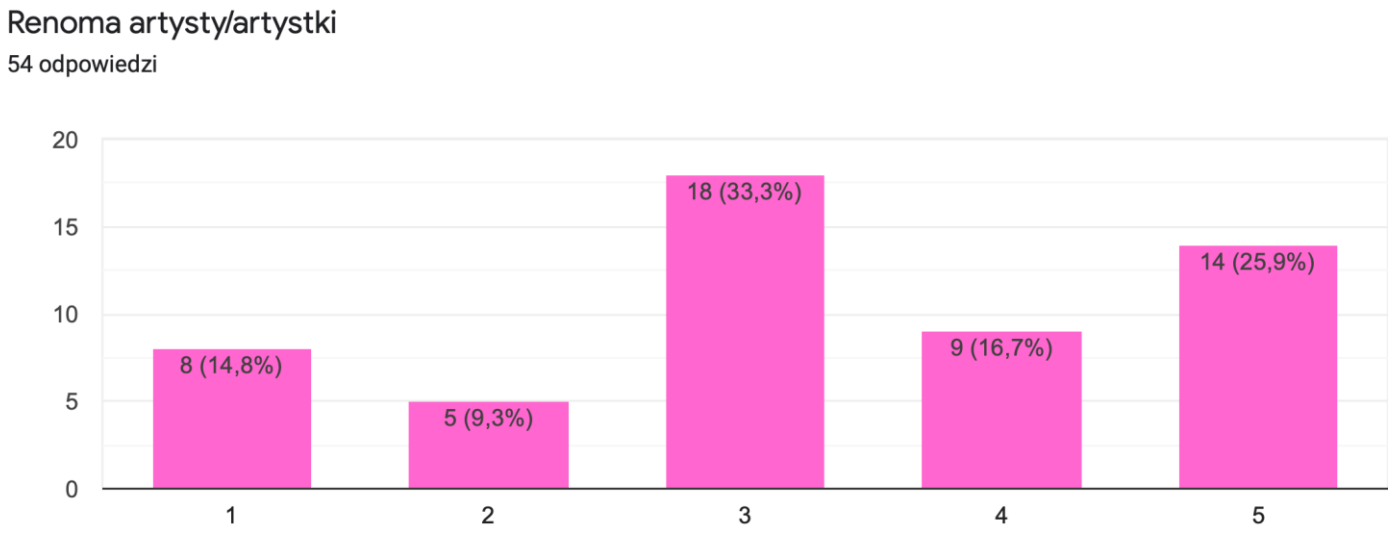
KRYTERIA OCENY MURALI / WAGI

1-bardzo istotne
2-nieistotne

ART

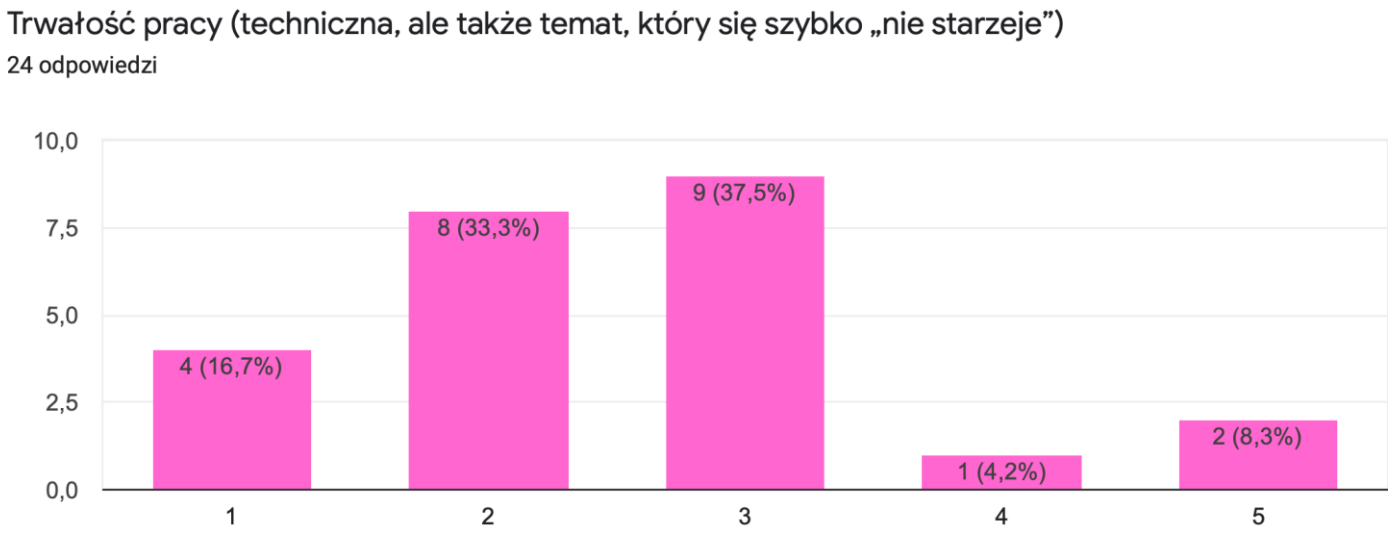
URZĄD

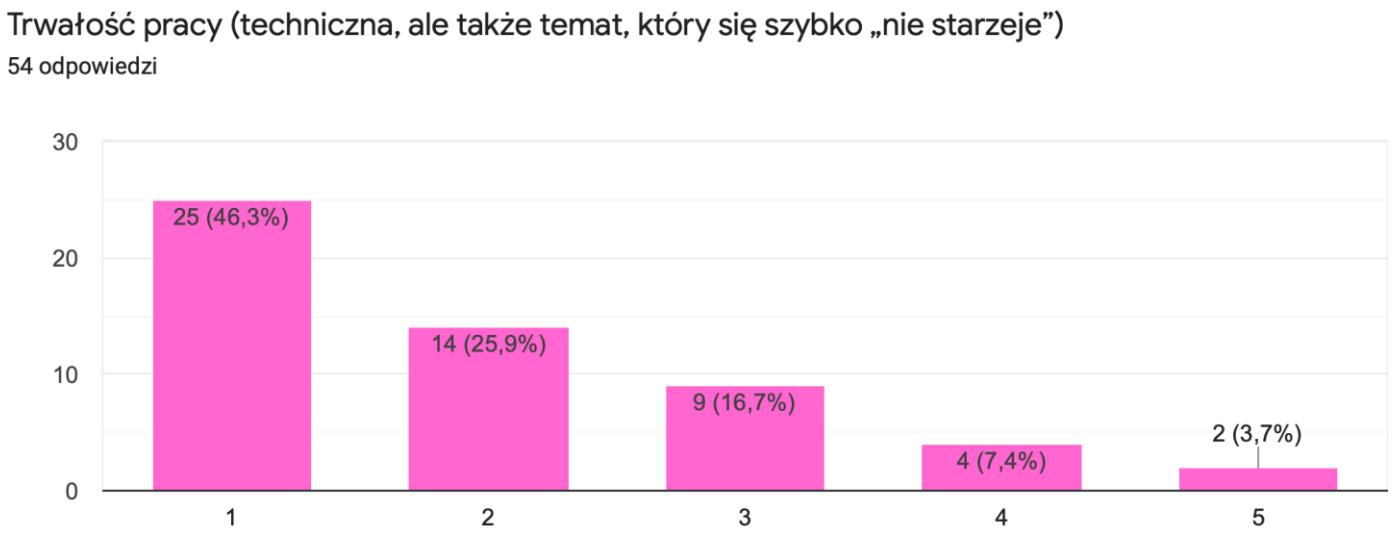
KRYTERIA OCENY MURALI / WAGI

1-bardzo istotne
2-nieistotne

ART

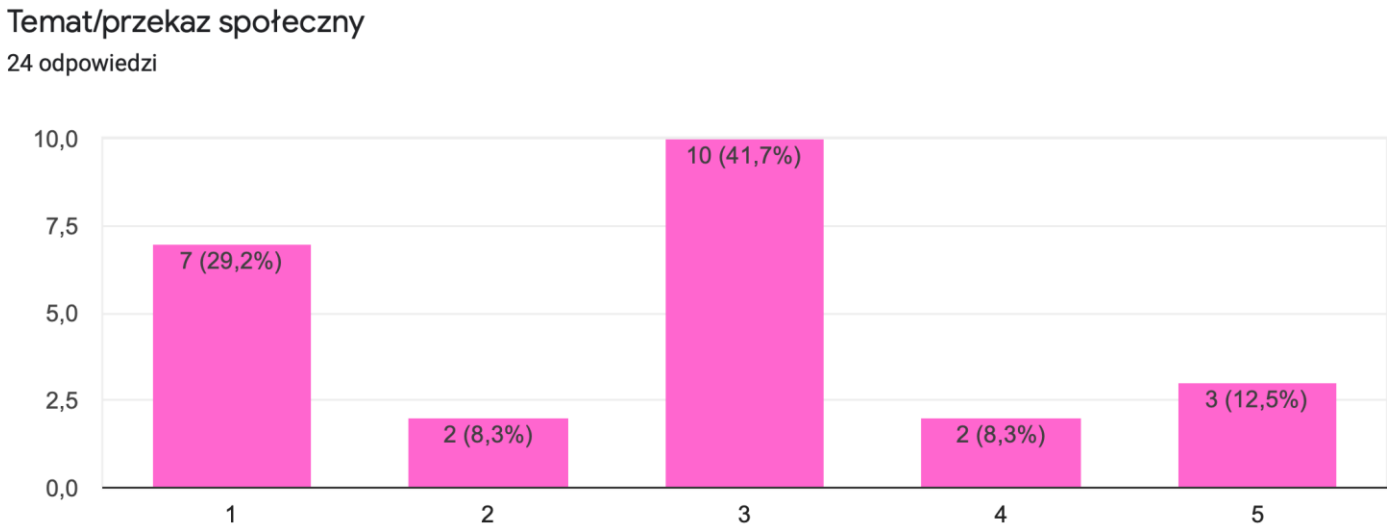
URZĄD

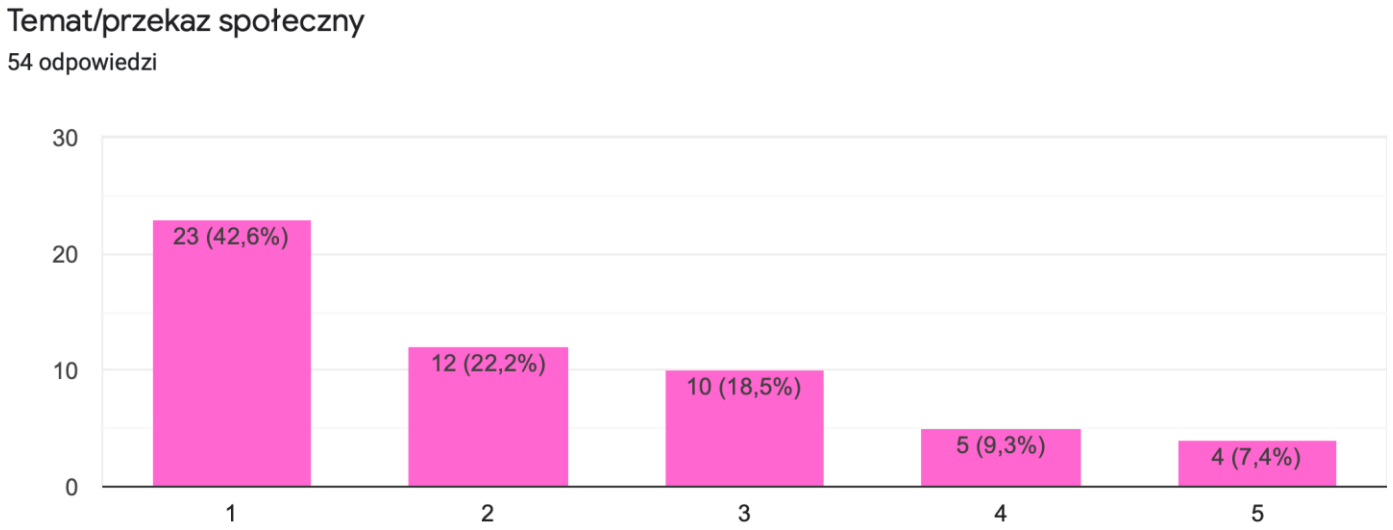
KRYTERIA OCENY MURALI / WAGI

1-bardzo istotne
2-nieistotne

ART

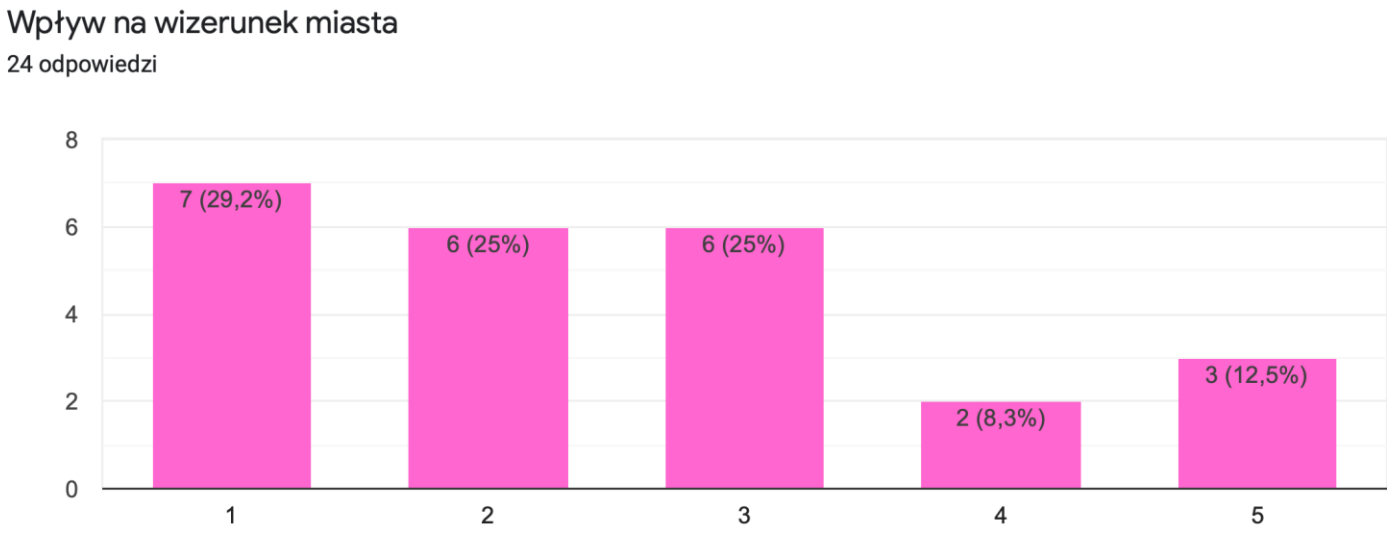
URZĄD

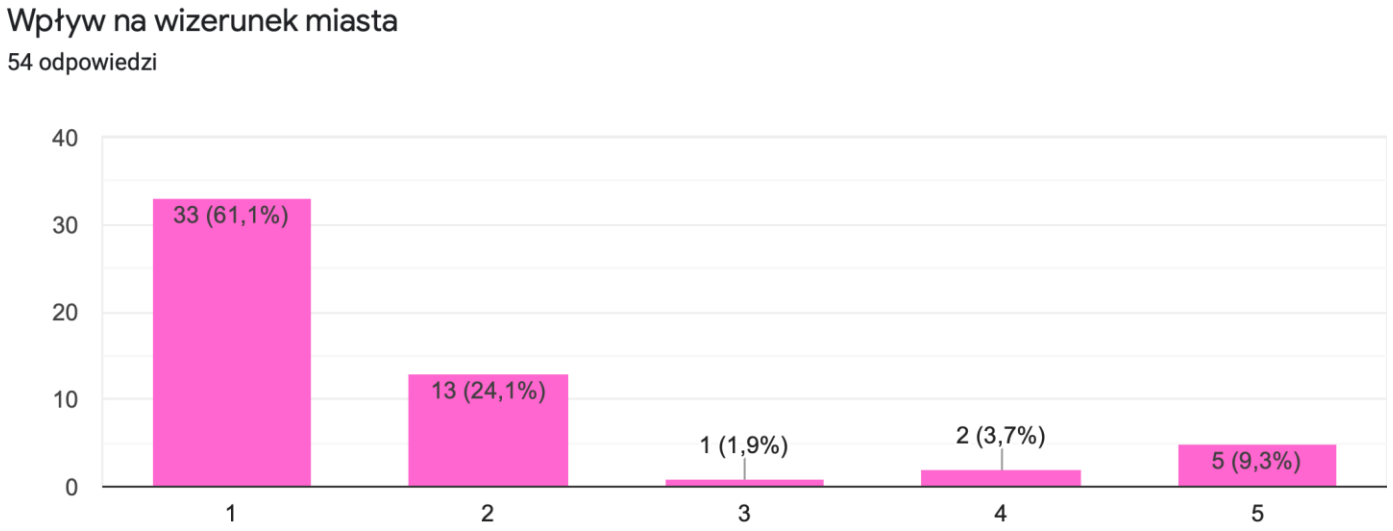
KRYTERIA OCENY MURALI / WAGI

1-bardzo istotne
2-nieistotne

ART

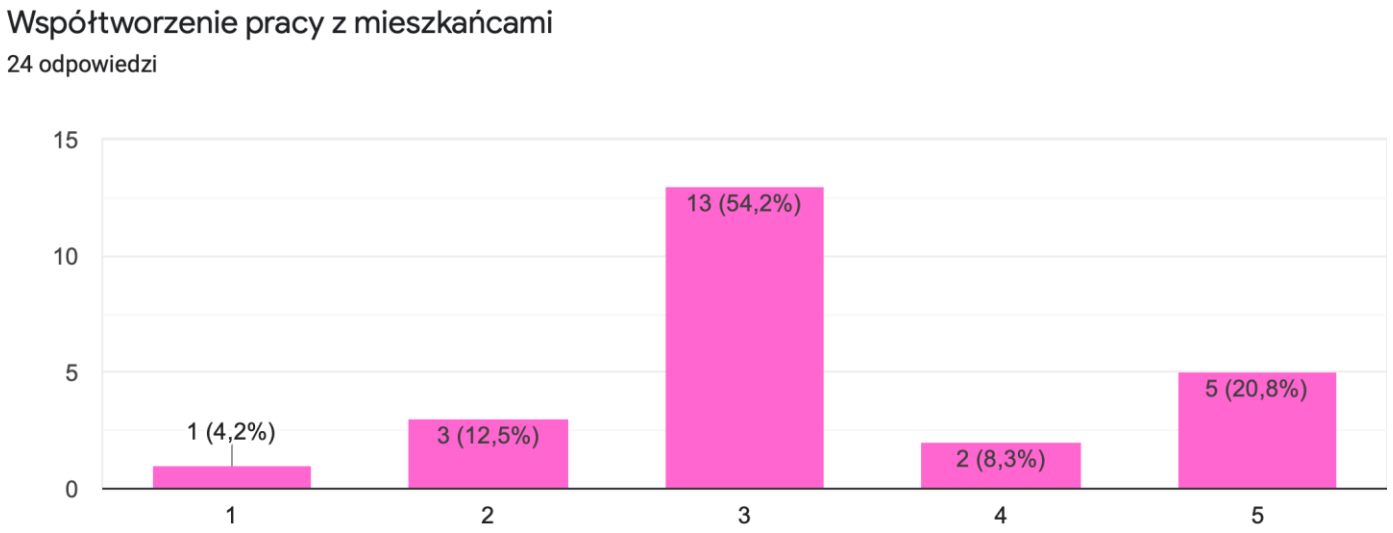
URZĄD

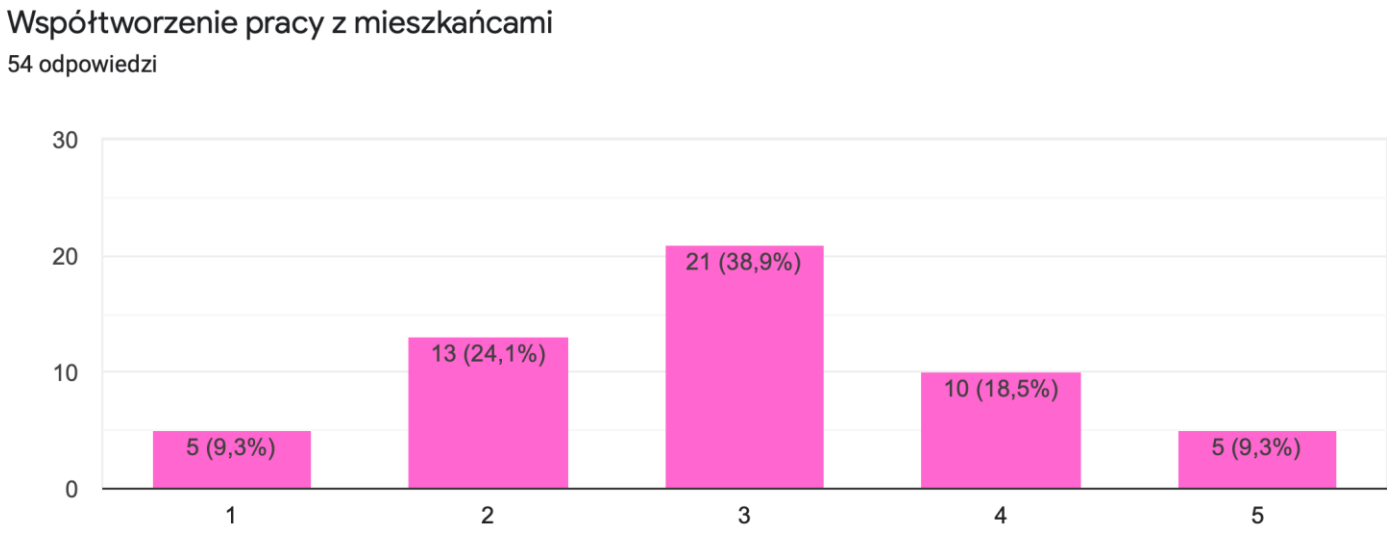
KRYTERIA OCENY MURALI / WAGI

1-bardzo istotne
2-nieistotne

ART

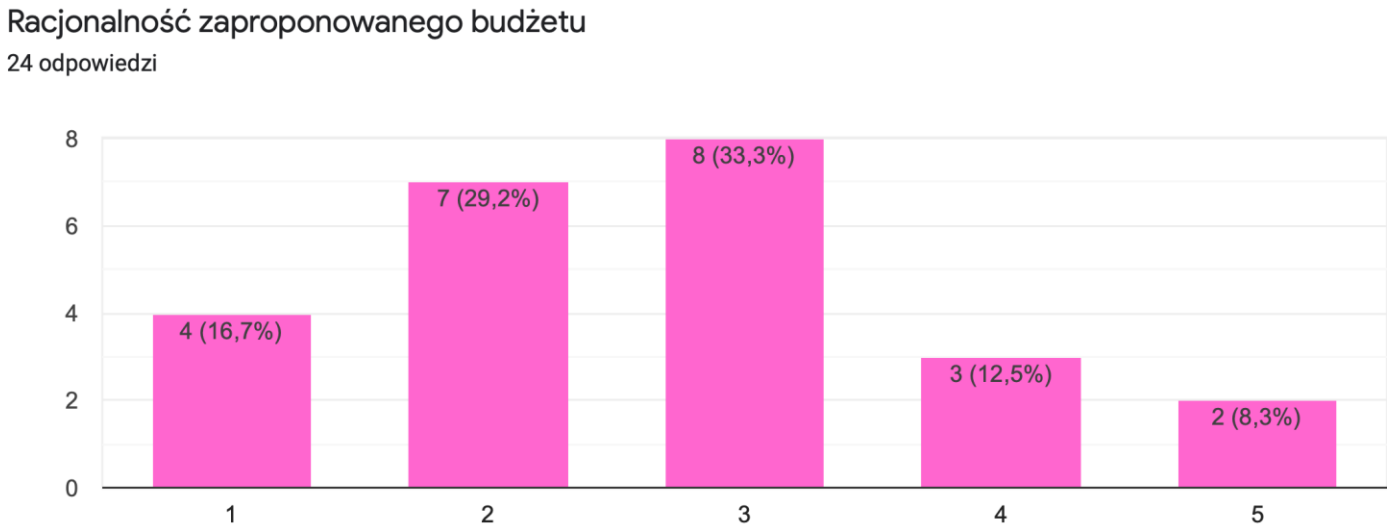
URZĄD

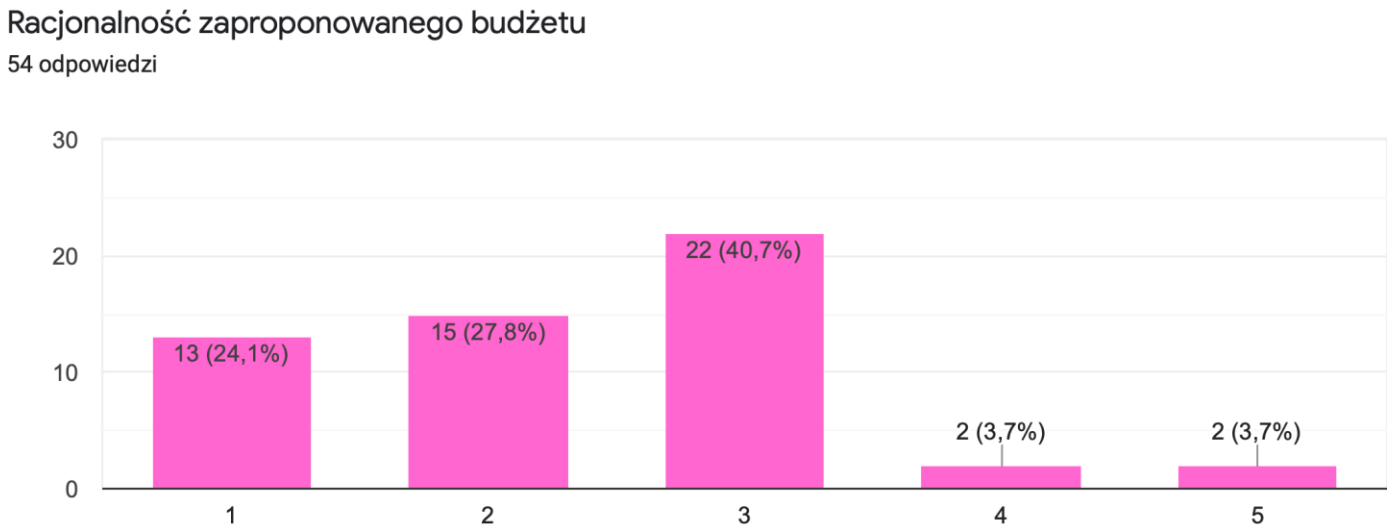
KRYTERIA OCENY MURALI / WAGI

1-bardzo istotne
2-nieistotne

ART

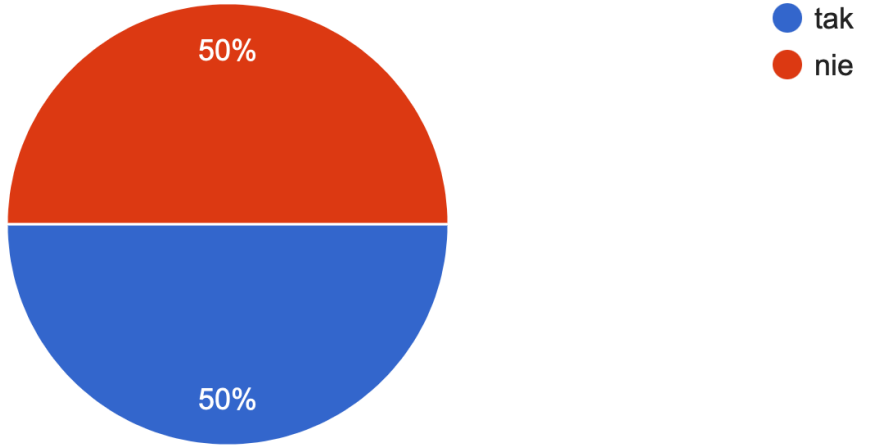

URZĄD

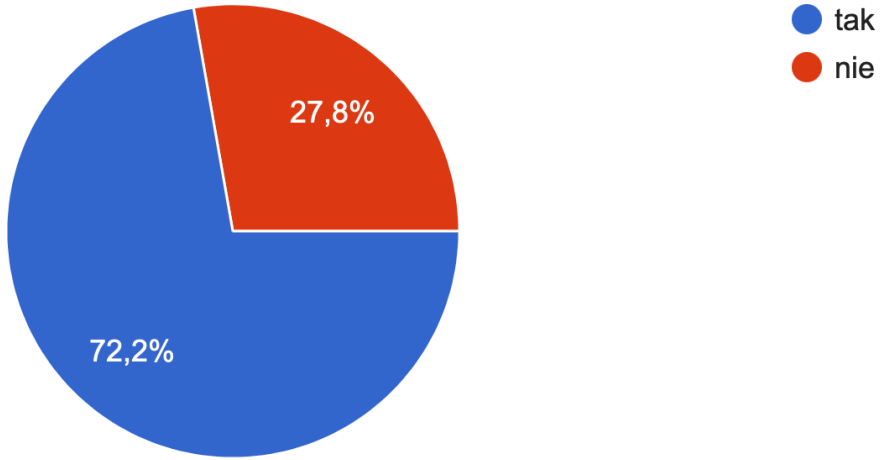

Czy władze miasta powinny mieć prawo wypowiadania się w kwestii walorów artystycznych powstających murali (pełnić rolę kuratora)?

ART

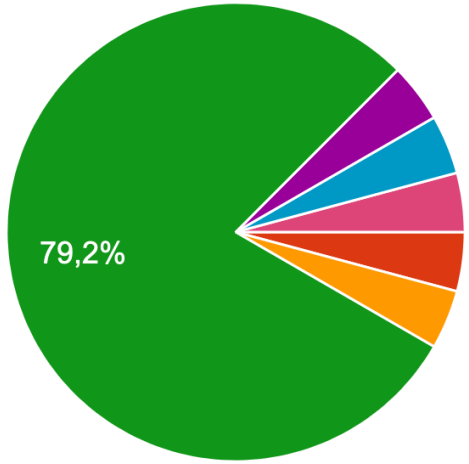

URZĄD

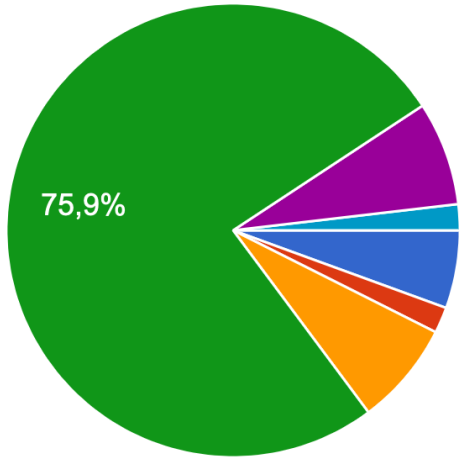
Najlepsza forma działania kuratora to:

ART

- jednoosobowe stanowisko w urzędzie
- jednoosobowe stanowisko zewnętrzne
- zespół osób działających w ramach urzędu
- zespół będący połączeniem osób pracujących w urzędzie i osób zewnęt…
- niezależne ciało, np. organizacja
- Jestem sceptyczny co do urzędów, stanowiska te są w PL niemal dożywot…
- inwestor – miasto zawsze powinien mi…

URZĄ[

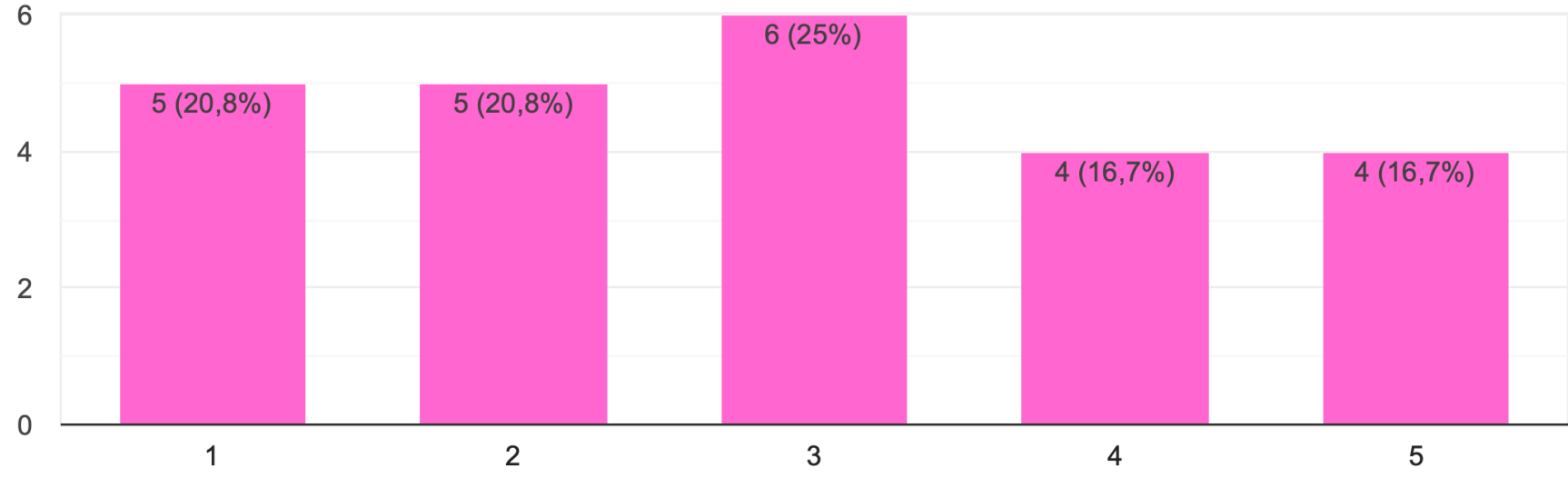

- jednoosobowe stanowisko w urzędzie
- jednoosobowe stanowisko zewnętrzne
- zespół osób działających w ramach urzędu
- zespół będący połączeniem osób pracujących w urzędzie i osób zewnętrznych
- niezależne ciało, np. organizacja
- instytucjonalne stanowisko jak konserwator zabytków

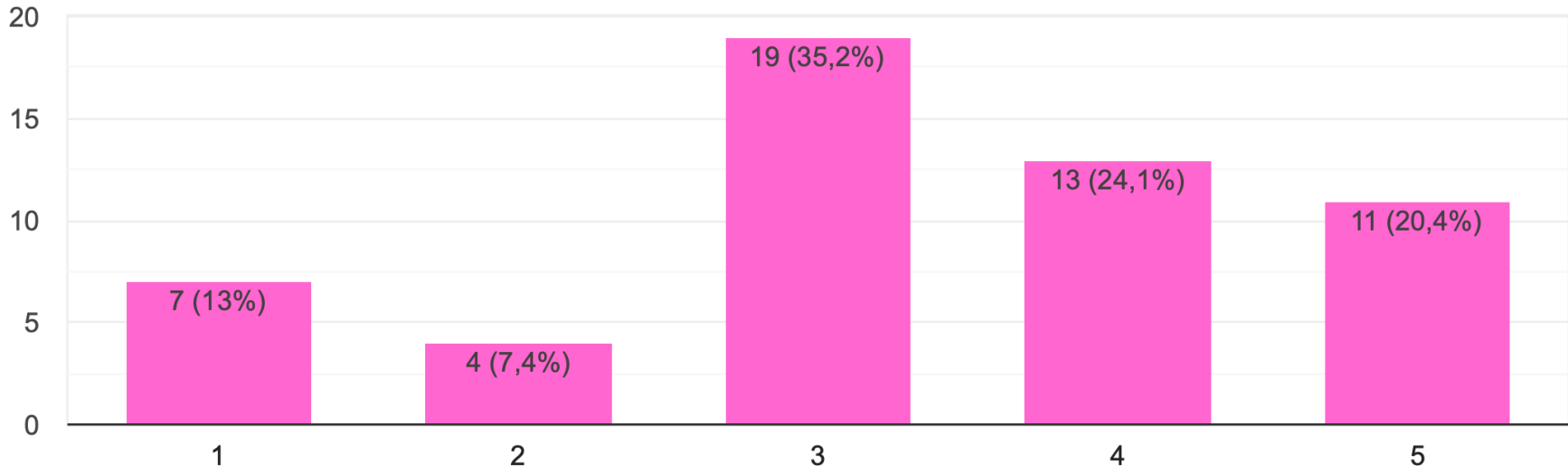
Jakie znaczenie powinny mieć ewentualne decyzje kuratora?

1-opinia
2-decyzja

ART

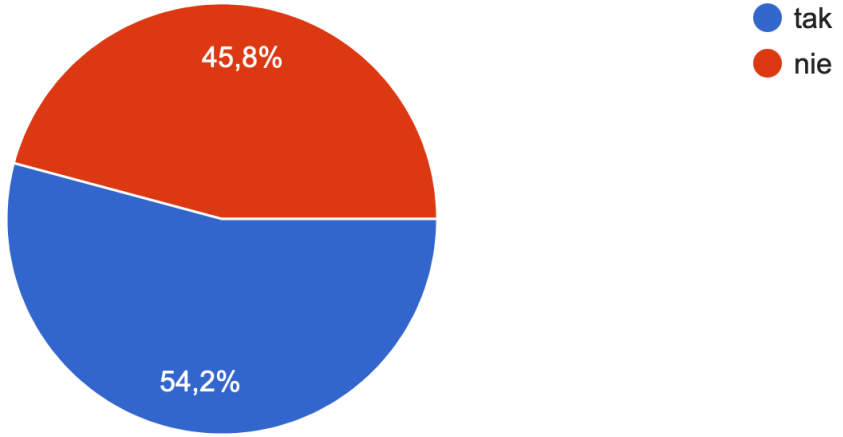
URZĄD

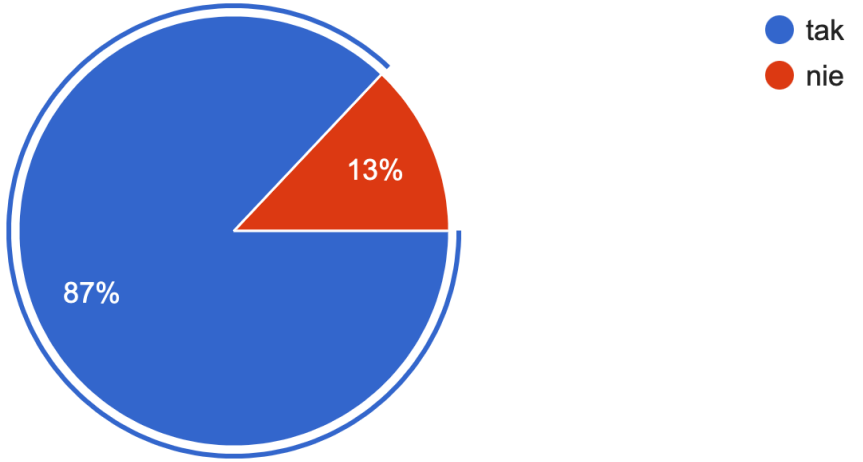
Czy miasto powinno wyznaczyć dostępne do malowania ściany?

nawet jeśli oznaczałoby to ograniczenie innych lokalizacji

ART

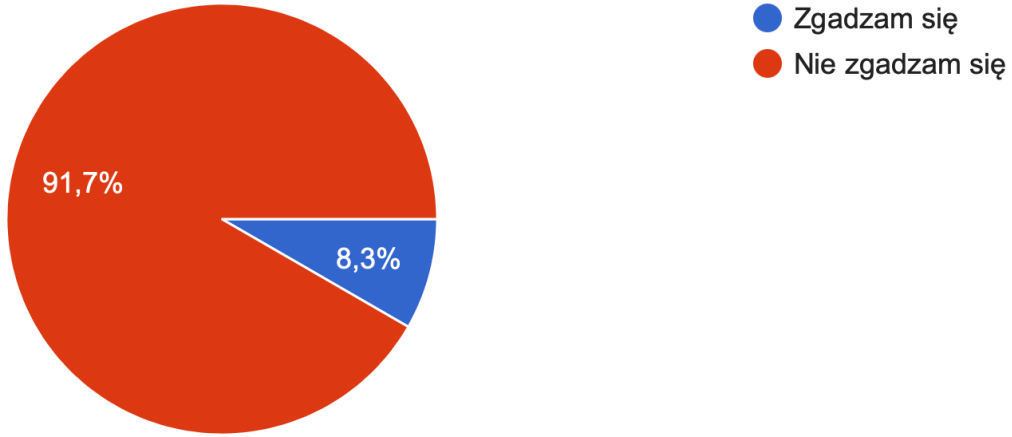
URZĄD

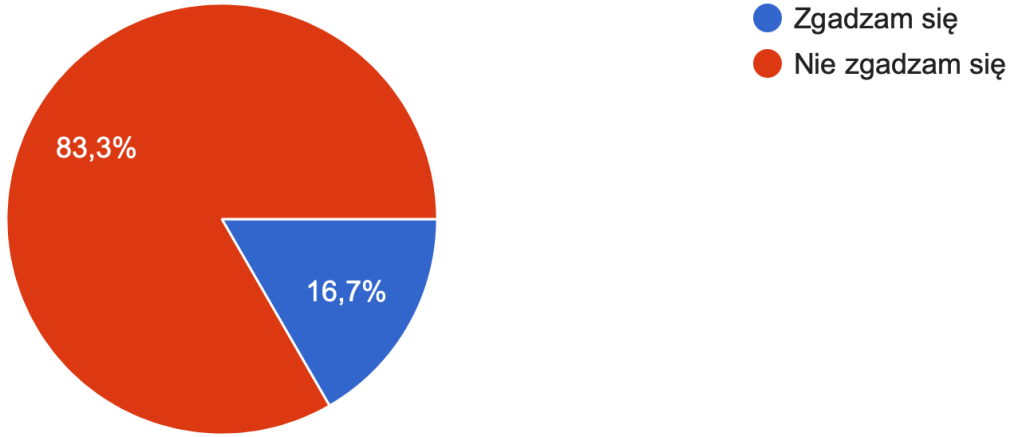
Wszystkie murale powinny być konserwowane niezależnie od swojej wartości artystycznej

zgadzam się/
Nie zgadzam się

ART

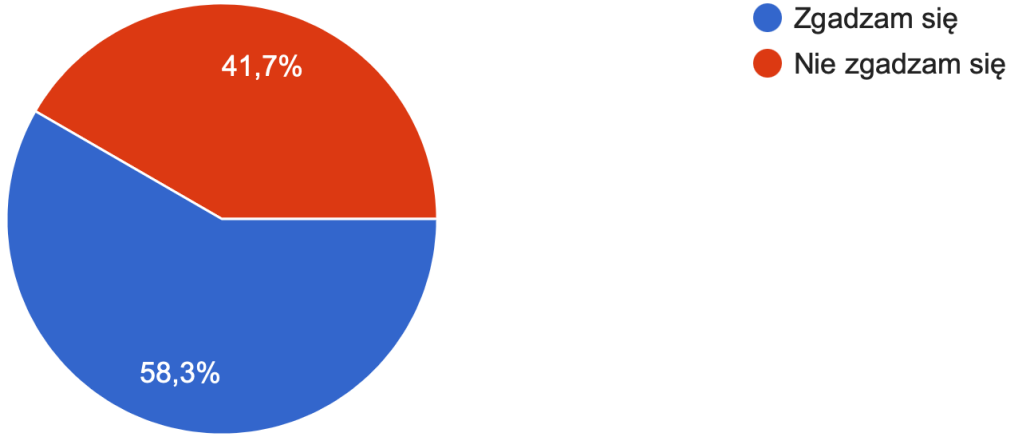
URZĄD

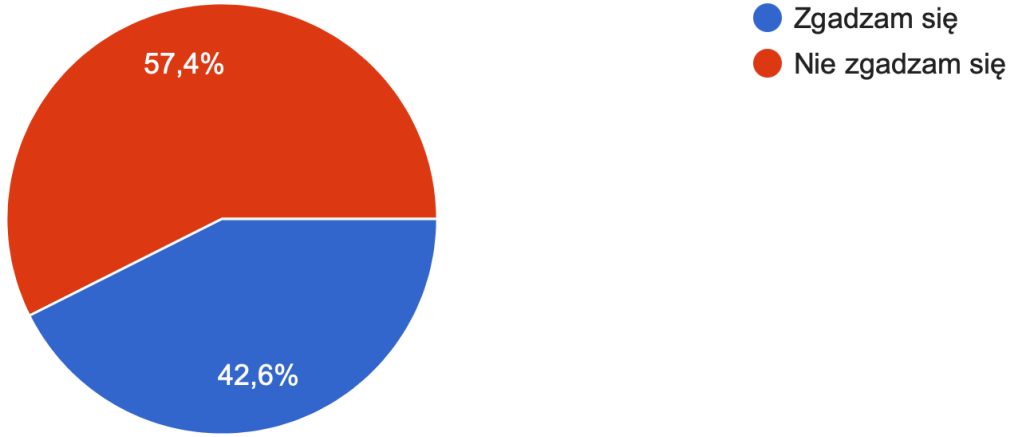
Murale stworzone przez uznanych artystów/artystki powinny być konserwowane, nawet z pieniędzy publicznych

zgadzam się/
Nie zgadzam się

ART

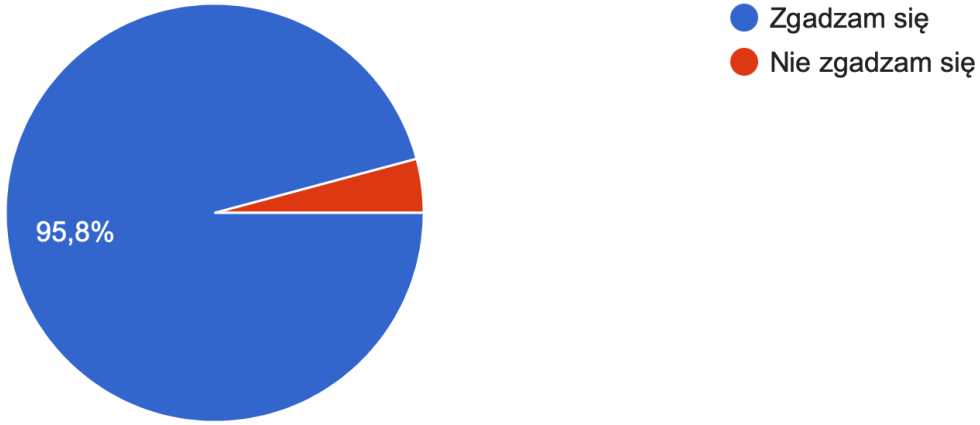
URZĄD

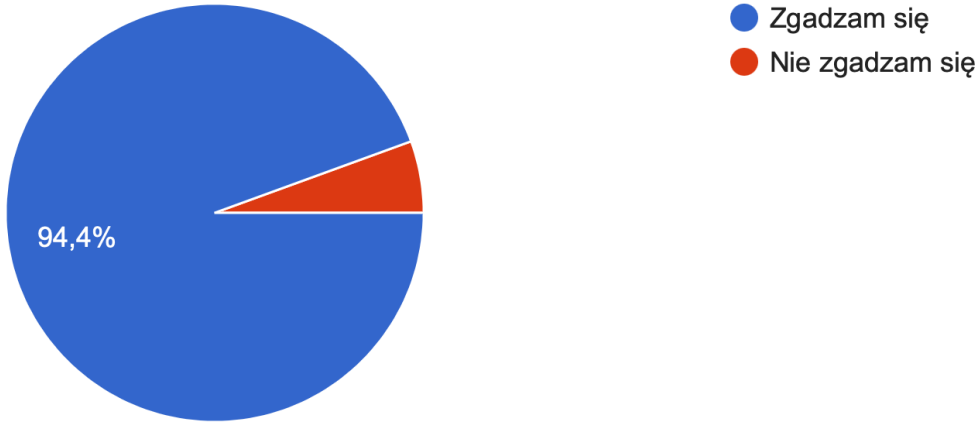
Słabej jakości murale mogą być zamalowywane

zgadzam się/
Nie zgadzam się

ART

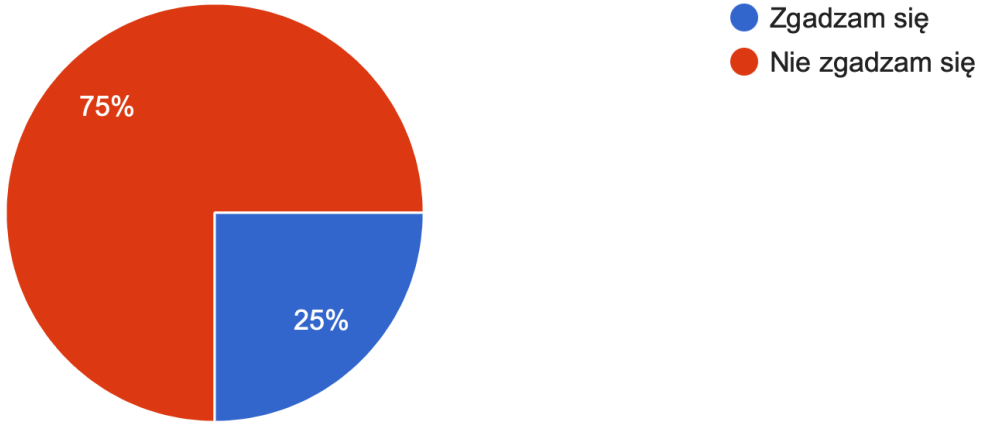
URZĄD

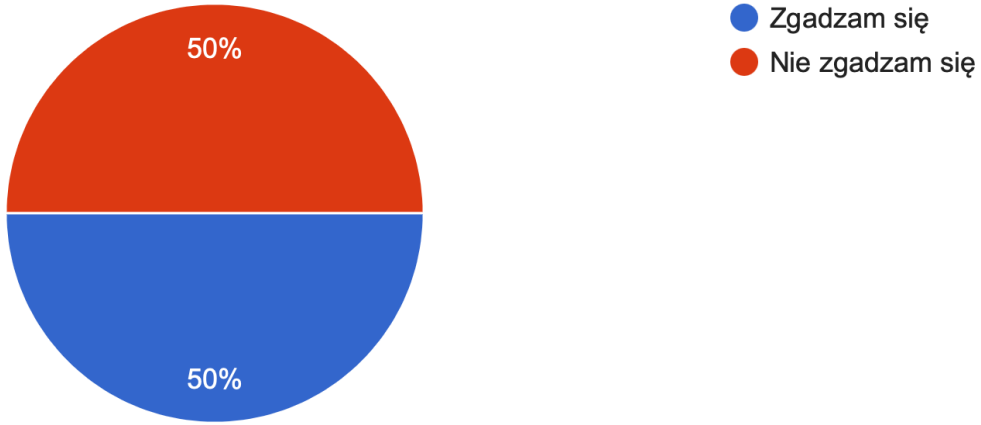
Wysokiej jakości murale zawierające przekaz reklamowy mogą mieć tą samą wartość co murale stricte artystyczne

zgadzam się/
Nie zgadzam się

ART

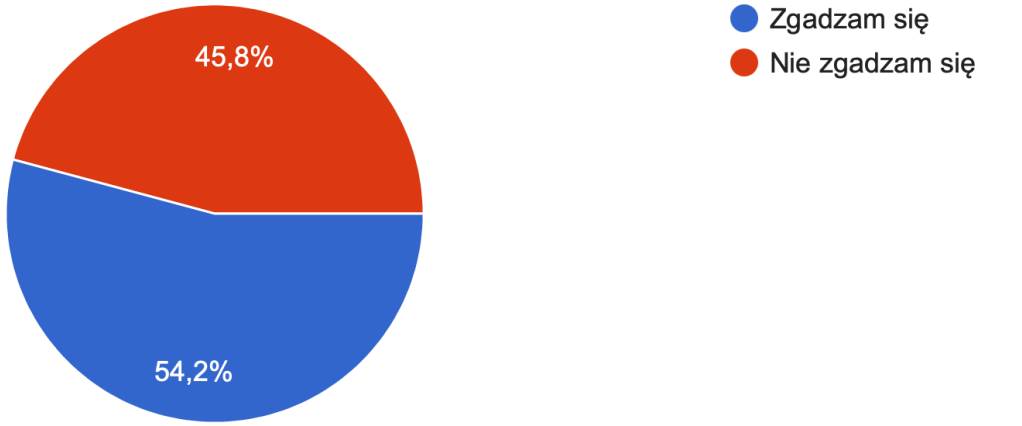
URZĄD

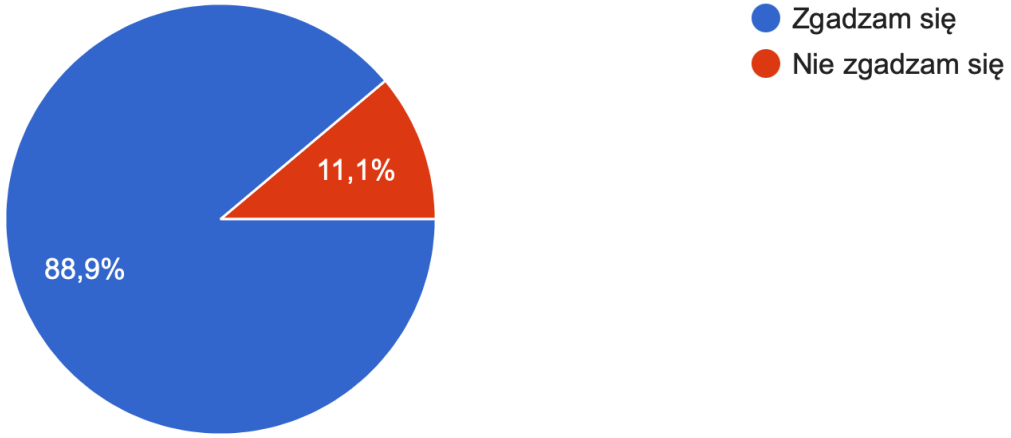
Każda nowa propozycja murala powinna zawierać informacje o przewidywanym czasie ekspozycji, sposobie konserwacji pracy, wraz ze źródłami jej finansowania w przyszłości

zgadzam się/
Nie zgadzam się

ART

URZĄD

Największe zarzuty wobec obecnej kondycji murali

Według ART:

1) Słaba jakość artystyczna prac (75%)
2) Brak poszanowania kontekstu miejsca (71%)
3) Traktowanie muralu jako recepty na rewitalizację (63%)
4) Komercjalizacja/zbyt dużo murali reklamowych (63%)

Według URZĄD:

1) Słaba jakość artystyczna prac (59%)
2) Słaba jakość techniczna prac (55,6%)
3) Brak poszanowania kontekstu miejsca (44,4%)
4) Komercjalizacja/zbyt dużo murali reklamowych (44%)

DNA Miasta: Murale

MAMY ROZWIĄZANIE

Trzy pierwsze kroki

1 powołanie Zespołu Muralowego do oceny nowych propozycji muralowych i inicjatyw zmierzających do zmiany już istniejących murali

Trzy pierwsze kroki

2 wybór min. czterech ścian publicznych budynków, które staną się lokalizacjami dostępnymi dla twórców murali

Trzy pierwsze kroki

3 dokonywanie cyklicznego przeglądu istniejących murali i udzielanie rekomendacji dotyczących ich dalszej konserwacji

ZESPÓŁ MURALOWY (1/2)

- monitorowanie kondycji krakowskich murali
- przyjmowanie wniosków dotyczących stworzenia nowych murali lub podjęcia jakichkolwiek prac związanych z już istniejącymi muralami
- dokonywanie oceny wstępnej i kierowanie wniosków do dalszych prac w zależności od charakteru muralu opisanego we wniosku i jego lokalizacji
- dokonywanie oceny szczegółowej i podejmowanie decyzji o dotyczącej stworzenia nowego muralu lub dokonania zmian w istniejących pracach
- gromadzenie i udostępnianie dokumentacji związanej z istniejącymi i powstającymi muralami

ZESPÓŁ MURALOWY (2/2)

- prowadzenie analiz umożliwiających ocenę aktualnej kondycji krakowskich murali i dokonywanie zmian w polityce muralowej
- organizację konkursu i wybór operatora/kuratora lokalizacji przeznaczonych do cyklicznej ekspozycji murali
- monitorowanie prac operatora/kuratora lokalizacji przeznaczonych do cyklicznej ekspozycji murali
- upowszechnianie efektów polityki muralowej i promocję dobrego standardu w dziedzinie zarządzania muralami w mieście

SKŁAD ZESPOŁU MURALOWEGO

przedstawiciele wszystkich kluczowych dla sprawy Wydziałów,
Biur UMK i jednostek miejskich

twórcy, badacze i kuratorzy sztuki murali

JAKOŚĆ | KRYTERIA OCENY

- jakość techniczna wykonania pracy
- jakość/wartość artystyczna pracy
- uwzględnienie kontekstu miejsca
- renoma artysty/artystki
- techniczna trwałość pracy
- temat/przekaz społeczny (również w kontekście miejsca realizacji danej propozycji)
- wpływ na wizerunek miasta
- sposoby interakcji z mieszkańcami
- racjonalność zaproponowanego budżetu i koszty konserwacji pracy w przyszłości

DNA Miasta: Murale